

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра сучаснай беларускай мовы

Анатацыя да дыпломнай работы
МОЎНА-СТЫЛІСТЫЧНЫЯ АСАБЛІВАСЦІ
БЕЛАРУСКІХ НАРОДНЫХ КАЗАК

ЯРАШЭВІЧ Вераніка Юр'еўна

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт Г. К. Чахоўскі

Мінск, 2018

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: ЛІНГВАСТЫЛІСТЫЧНЫЯ АСАБЛІВАСЦІ БЕЛАРУСКІХ НАРОДНЫХ КАЗАК, ЛЕКСІКА І ФРАЗЕАЛОГІЯ БЕЛАРУСКІХ НАРОДНЫХ КАЗАК, СЕМАНТЫКА - СТЫЛІСТЫЧНЫЯ СРОДКІ, ФРАЗЕАЛАГІЗМЫ І ЎСТОЙЛІВЫЯ ВЫРАЗЫ.

Аб’ект даследавання: мова беларускіх народных казак.

Прадмет даследавання: вобразна-выяўленчыя, моўна-выяўленчыя, марфалагічныя, сінтаксічныя асаблівасці беларускіх народных казак.

Метады даследавання: апісальны, параўнальны і статыстычны.

Матэрыял даследавання: зборнікі казак “Чарадзейныя казкі”, “Казкі і легенды роднага краю”, “Казкі пра жывёл і чарадзейныя казкі”, “Казкі і апавяданні Беларускага Палесся”. Выкарыстаны матэрыялы казак “Пшанічны каласок”, “Дзіва”, “Два маразы”, “Як Сцёпка з панам гаварыў”, “Шаптуха”, “Пану навука”, “Стралец і рыбак”, “Іван Світаннік”, “Сабака і воўк”, “Леў і воўк”, “Тром – сын Безыменны” і інш.

Крыніцы даследавання: фактычны матэрыял (тэксты казак), на аснове якога праводзілася даследаванне, узяты са зборнікаў чарадзейных казак: Чарадзейныя казкі. Ч.І. / Рэд. В.К. Бандарчык. – Мн., “Навука і тэхніка”, 1973. – 648 с. (АН БССР, Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору. Беларуская народная творчасць). Чарадзейныя казкі. Ч.ІІ. / Рэд. В.К. Бандарчык. – Мн., “Навука і тэхніка”, 1978. – 696 с. (АН БССР, Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору. Беларуская народная творчасць). Зборнік “Беларускія народныя казкі” (складальнікі Г.А. Барташэвіч, К.П. Кабашнікаў).

Навуковая навізна і значнасць атрыманых вынікаў вызначаецца комплексным падыходам да беларускай народнай казкі як асаблівай разнавіднасці фальклорнага жанру, які рэалізуецца пры дапамозе комплексу спецыфічных моўных сродкаў.

Практычная значнасць атрыманых вынікаў: матэрыял дыпломнай работы можа быць выкарыстаны пры вывучэнні беларускай мове і літаратуры ва ўстановах агульнай адукацыі і ВНУ, пры распрацоўцы лекцый, спецкурсаў, спецсемінараў па фалькларыстыцы, лексікалогіі, стылістыцы і культуры маўлення, лінгвістыцы тэксту, пры вывучэнні беларускай літаратуры ў школе.

Галіна прымянення: мовазнаўства, сінтаксіс, лексікалогія, стылістыка, культура маўлення, лінгвістыка тэксту пры напісанні падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў, слоўнікаў.

Агульны аб’ём дыпломнай работы складае 59 старонак, з іх 56 старонкі асноўнага тэксту, 12 табліц, 1 схему.

Пацвярджаем, што прыведзеныя ў рабоце матэрыялы правільна і аб’ектыўна адлюстроўваюць стан доследнага працэсу, а ўсе тэарэтычныя, метадалагічныя і метадычныя палажэнні і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: ЛИНГВОСТИЛИСТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ БЕЛОРУССКИХ НАРОДНЫХ СКАЗОК, ЛЕКСИКА И ФРАЗЕОЛОГИЯ БЕЛОРУССКИХ НАРОДНЫХ СКАЗОК, СЕМАНТИКА - СТИЛИСТИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА, ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ И УСТОЙЧИВЫЕ ВЫРАЖЕНИЯ.

Объект исследования: язык белорусских народных сказок.

Предмет исследования: образно-выразительные, языковые, морфологические, синтаксические особенности белорусских народных сказок.

Методы исследования: описательный, сравнительный и статистический.

Материал исследования: сборники сказок «Волшебныя сказки», «Сказки и легенды родного края», «Сказки о животных и волшебные сказки», «Сказы и рассказы родного Полесья». Используются материалы сказок «Пшеничный колосок», «Диво», «Два мороза», «Как Степка с паном говорил», «Знахарка», «Пану наука», «Стрелец и рыбак», «Иван Свитанник», «Собака и волк», «Лев и волк», «Трем – сын Безыменный» и др.

Источники исследования: фактический материал (тексты сказок), на основе которых проводилось исследование, взят из сборников волшебных сказок: Волшебные сказки. Ч.1. / Ред. В.К. Бондарчик. – Мн., «Наука и техника», 1973. – 648 с. (АН БССР. Ин-т искусствоведения, этнографии и фольклора. Белорусское народное творчество). Волшебные сказки. Ч.И. / Ред. В.К. Бондарчик. – Мн., «Наука и техника», 1978. – 696 с. (АН БССР, Ин-т искусствоведения, этнографии и фольклора. Белорусское народное творчество). Сборник «Белорусские народные сказки», (составители Г.А. Барташевич, К.П. Кабашников).

Научная новизна и значимость полученных результатов определяется подходом к белорусской народной сказке как особой разновидностью фольклорного жанра, который реализуется при помощи комплекса специфических языковых средств.

Практическая значимость полученных результатов: материал дипломной работы может быть использован при изучении белорусского языка и литературы в учреждениях общего образования и ВУЗах, при разработке лекций, спецкурсов, спецсеминаров по фольклористике, лексикологии, стилистике и культуре речи, лингвистике текста, при изучении белорусской литературы в школе.

Область применения: языкознание, синтаксис, лексикология, стилистика, культура речи, лингвистика текста при написании учебников, учебных пособий, словарей.

Общий объем дипломной работы составляет 59 страниц, из них 56 страницы основного текста, 12 таблиц, 1 схему.

Подтверждаем, что приведенные в работе материалы правильно и объективно отражают состояние исследуемого процесса, а все теоретические, методологические и методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

ABSTRACT

Keywords: LINGUOSTYLISTIC PECULIARITIES of BELARUSIAN FOLK TALES, VOCABULARY AND PHRASEOLOGY of the BELARUSIAN FOLK TALES, SEMANTICS and STYLISTIC MEANS, IDIOMS AND fixed EXPRESSIONS.

Object of study: the language of Belarusian folk tales.

Subject of research: figurative - expressive, linguistic, morphological, syntactic features of Belarusian folk tales.

Research methods: descriptive, comparative and statistical.

Material of the research: collections of fairy tales «Fairy tales», «Fairy tales and legends of the native land», «Tales of animals and fairy tales», «Fairy tales and stories of the Belarusian Polesye» were used. The materials of fairy tales «Pan science», «Sagittarius and fisherman», «Ivan Svittannik», «Dog and Wolf», «The Lion and the Wolf», «The Three-Son of the Untitled», etc.

Sources of research: the actual material (texts of fairy tales), on the basis of which the study was conducted, is taken from collections of fairy tales: Fairy tales. Part I. / Ed.Vc. Bondarchik. – Mn., «Science and Technology», 1973. – 648 p. (Academy of Sciences of the BSSR, Insititute of Art Studies, Ethnography and Folklore, Belarusian Folk Art). Fairy tales. Ch.I. Ed./ Vc. Bondarchik. – Mn., «Science and Technology», 1978. – 696 p. (Academy of Sciences of the BSSR, Insititute of Art Studies, Ethnography and Folklore, Belarusian Folk Art). Collection «Belarusian Folk Tales» (compiled by G.A. Bartashevich, K.P. Kabashnikau).

The scientific novelty and significance of the obtained results is determined by the approach to the Belarusian folk tale as a special kind of folklore genre, which is realized with the help of a complex of specific language means.

The material of the diploma work can be used in the study of the Belarusian language and literature in General education institutions and Universities, in the development of lectures, special courses, special seminars on folklore, lexicology, stylistics and culture of speech, text linguistics, in the study of Belarusian literature at school.

Field of application: linguistics, syntax, lexicology, stylistics, speech culture, text linguistics when writing textbooks, dictionaries.

The total volume of the thesis is 59 pages, including 56 pages of the main text, 12 tables, 1 scheme.

We confirm that the materials given in the work correctly and objectively reflect the state of the studied process, and all the theoretical, methodological and methodical provisions and concepts borrowed from literary and other sources are accompanied by references to their authors.